

SPIS TREŚCI

Wstęp	7
I. KONSTYTUCJE RZECZYPOSPOLITEJ SZLACHECKIEJ	
1. Walka o model ustrojowy państwa polskiego u schyłku Rzeczypospolitej	9
2. Charakterystyka Konstytucji 3 maja	16
3. <i>Ustawa Rządowa</i> (3 maja 1791 r.)	19
I. Religia panująca (19). II. Szlachta ziemianie (20). III. Miasta i mieszczenie (21). IV. Chłopi włościanie (21). V. Rząd, czyli oznaczenie władz publicznych (22). VI. Sejm, czyli władza prawodawcza (22). VII. Król, władza wykonawcza (25). VIII. Władza sądownicza (29). IX. Regencja (30). X. Edukacja dzieci królewskich (31). XI. Siła zbrojna narodowa (31).	
4. Prawo o miastach z dnia 18 kwietnia 1791 r. <i>Miasta nasze królewskie wolne w państwach Rzeczypospolitej</i>	34
Artykuł I. O miastach (34). Artykuł II. O prerogatywach mieszczan (36). Artykuł III. O sprawiedliwości dla mieszczan (40).	
5. Konstytucje grodzieńskie	43
6. Prawa kardynalne	45
7. <i>Pacta conventa</i> dla królów polskich	50
8. <i>Materie status</i> rozwiązaniu trzech części sejmujących przeciw czwartej podpadające	57
II. USTAWY KONSTYTUCYJNE OKRESU ZABORÓW	
1. Francuski model konstytucji na gruncie polskim	60
2. Ustawa konstytucyjna Księstwa Warszawskiego z dnia 22 lipca 1807 r.	63
Tytuł I. (63). Tytuł II. O rządzie (64). Tytuł III. O ministrach i Radzie Stanu (64). Tytuł IV. O sejmie głównym (65). Tytuł V. O senacie (66). Tytuł VI. O izbie poselskiej (67). Tytuł VII. O sejmikach i zgromadzeniach gminnych (69). Tytuł VIII. Podział kraju i administracja (71). Tytuł IX. Porządek sądowy (72). Tytuł X. O sile zbrojnej (73). Tytuł XI. Urządzenia ogólne (73). Tytuł XII. Urządzenia przemijające (74).	
3. Wypis z protokołu Sekretariatu Stanu w pałacu Naszym w Warszawie dnia 21 miesiąca grudnia r. 1807. Fryderyk August z Bożej łaski, król saski, książę warszawski	75

4. Dekret o przystosowaniu Ustawy Konstytucyjnej Księstwa Warszawskiego do Kraju Poaustriackiego z dnia 24 lutego 1810 r.	77
5. Ustawodawstwo carskie w Królestwie Polskim	78
6. Ustawa konstytucyjna Królestwa Polskiego z dnia 27 listopada 1815 r.	82
Tytuł I. Stosunki polityczne Królestwa (82). Tytuł II. Zaręczenie ogólne (83). Tytuł III. O rządzie (86). Tytuł IV. O reprezentacji narodowej (91). Tytuł V. O sądownictwie (98). Tytuł VI. O sile zbrojnej (99). Tytuł VII. Urządzenia ogólne (100)	
7. Artykuł dodatkowy do Ustawy konstytucyjnej Królestwa Polskiego z dnia 13 lutego 1825 r.	101
8. Ustrój Rzeczypospolitej Krakowskiej	102
9. Konstytucja Wolnego Miasta Krakowa i jego okręgu z 15 lipca — 11 września 1818 r.	106
10. Konstytucja Wolnego Miasta Krakowa z dnia 29 lipca 1833 r.	119
11. Zmiany wprowadzone do konstytucji Królestwa Polskiego w czasie Powstania Listopadowego	125
12. Teksty zmian konstytucji Królestwa Polskiego, wprowadzonych przez Sejm Rewolucyjny w 1831 r.	128
Uchwała o sposobie początkowania, obradowania, dyskusowania i przyjmowania projektów z dnia 22 stycznia 1831 r. (128). Uchwała o władzy naczelnego wodza z dnia 24 stycznia 1831 r. Akt sejmowy detronizacji zapadły na posiedzeniu połączonych izb dnia 25 stycznia 1831 r. w Warszawie (130). Uchwała o rządzie z dnia 29 stycznia 1831 r. (131). Uchwała o Kokardzie Narodowej z dnia 7 lutego 1831 r. (134). Uchwała o przysiędze z dnia 8 lutego 1831 r. (134). Uchwała o reprezentacji dla Litwy i Wołynia z dnia 11—19 maja 1831 r. (135). Uchwała o komisjach sejmowych z dnia 21 lipca 1831 r. (137). Uchwała względem zmiany atrybucji wodza naczelnego z dnia 13—14 sierpnia 1831 r. (138). Uchwała o rządzie z dnia 17 sierpnia 1831 r. (138) Uchwała o Radzie Stanu z dnia 30 sierpnia 1831 r. (139)	
13. Ograniczenia konstytucyjne Królestwa Polskiego po upadku Powstania Listopadowego	140
14. Statut organiczny dla Królestwa Polskiego z dnia 26 lutego 1832 r.	142
I. Przepisy ogólne (143). II. O głównym i miejscowym zarządzie (146). III. O zgromadzeniach szlacheckich, zgromadzeniach okręgowych (gminnych) i o radach wojewódzkich (150). IV. O zgromadzeniach stanów prowincjonalnych (162). V. O porządku sądowniczym (152)	
15. Urządzenia autonomiczne w Galicji	154
16. Statut krajowy Królestwa Galicji i Lodomerii z Wielkim Księstwem Krakowskim ogłoszony jako allegat do patentu cesarskiego z 26 lutego 1861 r.	158
Rozdział pierwszy. O reprezentacji krajowej w ogólności (158). Rozdział drugi. O zakresie działalności reprezentacji krajowej (162). Rozdział trzeci. O toku czynności (166).	
17. Ustawa wyborcza z dnia 26 lutego 1861 r.	168

I. O okręgach wyborczych i miejscach wyborów (168). II. O prawie wyborczym i obieralności (172). III. O rozpisaniu i przygotowaniu wyborów (175). IV. O wyborze posłów na Sejm Krajowy (179). V. Postanowienia końcowe (182).	
III. KONSTYTUCJE II RZECZYPOSPOLITEJ	
1. Kształtowanie się podstaw ustrojowych II Rzeczypospolitej	183
2. Dekret Naczelnika Państwa z dnia 22 listopada 1918 r. o najwyższej władzy reprezentacyjnej Republiki Polskiej	196
3. Uchwała sejmu z dnia 20 lutego 1919 r. o powierzeniu Józefowi Piłsudskiemu dalszego sprawowania urzędu Naczelnika Państwa	197
4. Autonomia województwa śląskiego	198
5. Ustawa konstytucyjna województwa śląskiego z 15 lipca 1920 r. zawierająca statut organiczny województwa śląskiego	203
I. Przepisy ogólne (203). II. Kompetencja ustawodawstwa i samorządu śląskiego (204). III. O sejmie i ustawodawstwie śląskim (208). IV. Władze administracyjne województwa śląskiego (211). V. Sądy (214). VI. Przepisy końcowe (215).	
6. Ustawa z dnia 17 marca 1921 r. <i>Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej</i>	217
Rozdział I. Rzeczpospolita (218). Rozdział II. Władza ustawodawcza (218). Rozdział III. Władza wykonawcza (227). Rozdział IV. Sądownictwo (236). Rozdział V. Powszechne obowiązki i prawa obywatelskie (238). Rozdział VI. Postanowienia ogólne (247). Rozdział VII. Postanowienia przejściowe (248).	
7. Ustawa przechodnia z dnia 18 maja 1921 r. do ustawy konstytucyjnej z dnia 17 marca 1921 r. w sprawie tymczasowej organizacji władzy zwierzchniej Rzeczypospolitej	248
8. Ewolucja ustroju II Rzeczypospolitej w kierunku autorytarnym	249
9. Ustawa z dnia 2 sierpnia 1926 r. zmieniająca i uzupełniająca konstytucję Rzeczypospolitej z dnia 17 marca 1921 r.	258
10. Ustawa z 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy	262
11. Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 sierpnia 1926 r. o wydawaniu dekretów w zakresie najwyższego zwierzchnictwa sił zbrojnych państwa	263
12. Dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 sierpnia 1926 r. o sprawowaniu dowództwa nad siłami zbrojnymi w czasie pokoju i o ustanowieniu Generalnego Inspektora Sił Zbrojnych	263
13. Dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 kwietnia 1929 r. o wprowadzeniu zmian w dekrecie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 sierpnia 1926 r. o sprawowaniu dowództwa nad siłami zbrojnymi i o ustanowieniu Generalnego Inspektora Sił Zbrojnych	265
14. Ustawa z dnia 17 marca 1932 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy	266
15. Ustawa z dnia 25 marca 1933 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy	267

16.	Ustawa konstytucyjna z dnia 23 kwietnia 1935 r.	268
	I. Rzeczpospolita Polska (268). II. Prezydent Rzeczypospolitej (269). III. Rząd (273). IV. Sejm (274). V. Senat (278). VI. Ustawodawstwo (279). VII. Budżet (281). VIII. Siły zbrojne (282). IX. Wymiar sprawiedliwości (283). X. Administracja państwowa (284). XI. Kontrola państwowa (286). XII. Stan zagrożenia państwa (286). XIII. Zmiana konstytucji (287). XIV. Przepisy końcowe (288)	
IV. KONSTYTUCJE POLSKI LUDOWEJ		
1.	Kształtowanie się podstaw ustrojowych Polski Ludowej	289
2.	Ustawa konstytucyjna z dnia 19 lutego 1947 r. o ustroju i zakresie działania najwyższych organów Rzeczypospolitej Polskiej	293
	Rozdział I. Najwyższe organy Rzeczypospolitej Polskiej (294). Rozdział II. Sejm Ustawodawczy (294). Rozdział III. Prezydent Rzeczypospolitej (297). Rozdział IV. Rada Państwa (299). Rozdział V. Rząd Rzeczypospolitej (300). Rozdział VI. Najwyższa Izba Kontroli (302). Rozdział VII. Wymiar sprawiedliwości (303) Rozdział VIII. Przepisy przejściowe (303). Rozdział IX. Przepisy końcowe (304).	
3.	Deklaracja Sejmu Ustawodawczego z dnia 22 lutego 1947 r. w przedmiocie realizacji praw i wolności obywatelskich	304
4.	Socjalistyczny charakter konstytucji Polski Ludowej	305
5.	Obwieszczenie przewodniczącego Rady Państwa z dnia 16 lutego 1976 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, uchwalonej przez Sejm Ustawodawczy w dniu 22 lipca 1952 r.	313
6.	Konstytucja Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej uchwalona przez Sejm Ustawodawczy w dniu 22 lipca 1952 r. Jednolity tekst z dnia 16 lutego 1976 r.	314
	Rozdział 1. Ustrój polityczny (316). Rozdział 2. Ustrój społeczno-gospodarczy (319). Rozdział 3. Naczelne organy władzy państwowej (323). Rozdział 4. Najwyższa Izba Kontroli (327). Rozdział 5. Naczelne organy administracji państwowej (329). Rozdział 6. Terenowe organy władzy i administracji państwowej (331). Rozdział 7. Sąd i prokuratura (336). Rozdział 8. Podstawowe prawa i obowiązki obywateli (338). Rozdział 9. Zasady prawa wyborczego (347). Rozdział 10. Godło, barwy i stolica Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (348). Rozdział 11. Zmiana Konstytucji (349).	
7.	Ustawa z dnia 26 marca 1982 r. o zmianie Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej	349
8.	Ustawa z dnia 26 marca 1982 r. o Trybunale Stanu	351
9.	Uchwała Sejmu PRL z dnia 26 marca 1982 r. w sprawie utworzenia Rady Społeczno-Gospodarczej przy Sejmie PRL	355
10.	Ustawa z dnia 20 lipca 1983 r. o zmianie Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej	357
	Wybrana literatura	358